

Uttalelsen nedenfor inngår som del av publiseringen på internett av "Om Stortingets behandling av barnevernsspørsmål i 1995-96".

Nettadresse:

<https://www.mhskanland.net/page47/MHS-Barnevernet-Stortinget-1995-96/index.html>

22. april 1996

Vest-Agder Familievern (norsk)

v/ formann Einar Asbjørnsen og nestformann Tove Jensen

Aktiv organisasjon som bistår familier rammet av barnevernet i Vest-Agder med praktisk hjelp.

Har grundig kjennskap til svært mange barnevernssaker.

*

Vest-Agder Familievern

Telefon
Bankgiro:

Kristiansand S.

Kristiansand, 20.03.96.

Til : Fremskrittspartiet

Fra: Vest-Agder Familievern

KOMMENTARER TIL DOKUMENT 8: 17. 1995-96. ET BARNEVERN I TILLITSKRISE.

Kapittel 2. Svakheter og mangler i barnevernet .

Når det gjelder tidsfrister og kunne pålegge kommunene mulkt for overtredelse av overnevnte, er det veldig skjeldent/nesten aldri at kommunene ilegges mulkt. Samtidig med denne loven, kom departementet med et skriv som sa at fylkesmennene skulle være forsiktige med å gi mulkt.

Hva er da vitsen ?

Kapittel 3.

Kriteriene i inngrepsparagrafen må høynes betraktelig.

Det må ikke være lov, slik som nå, å kunne frata et ungt par i eks. 20 årene p.g.a. synser om fremtiden.

Eks: I en barnevernsak vi har , var begge foreldrene i 20 årene. De ble fratatt sitt nyfødte barn p.g.a. " ung alder, mors oppvekst og fars lite sosiale nettverk" Mor var selv fosterbarn fra 8-9 års alderen og ble seksuelt misbrukt av fosterfar.

Helsesøster fulgte mor i svangerskapet og alt var fint. Ingen bruk av noe slags rusmidler. Mor ble holdt under oppsikt på fødeklubben og jordmor/barnepleier syntes mor var " umoden og klumsete" fordi hun kalte sitt barn "kosebarnse". Denne observasjonen og saksbehandlers synsing om fremtiden p.g.a. spesielt traumatiske oppvekst, gjorde at de brukte hasteparagrafen og overtok omsorgen for barnet.

I denne saken må det offentlige ta ansvaret, fordi dette er offentlig omsorgsvikt. Ingenting kan stoppe barnevernet, hvis de først har bestemt seg i en sak. Den såkalte ekspertise hjelpen (her jordmor og barnepleier) er kun opptatt av å observere " unormale " hendelser, fordi dette er signalene barnevernet har gitt dem.

Den presset situasjon mor i, når hun vet hun blir observert og hennes usikkerhet om hva som videre vil skje med hennes barn, hennes uerfarenhet osv. Alle disse faktorene er fra virkeligheten, og menneskelige, men dette overser " ekspertisen"

Aldri i sakene finner vi beskrivelse om " Hvorfor de kanskje oppførte seg slik eller slik " ? "fordi vi var tilstede" ? osv.

Realiteten blir snudd opp ned.

Virkeligheten blir til hvilken oppfatning ekspertisen har og mener.

Forståelsen for den situasjonen brukerne befinner seg i der og da , er helt borte kanskje har dette noe med saksbehandlerne egne livserfaringer p.g.a. ung alder.

Det er foretatt en undersøkelse ang. gjennomsnittsalderen på denne gruppen som viser at 75 prosent av saksbehandlerne er yngre enn sine klienter.

Kapittel 4. Opplysningsplikten:

Skal vi ha opplysningsplikt, må det ikke være lov til å være anonym melder. Vi er i ferd med å bli et angiversamfunn, uten noe som helt ansvar for våre egne handlinger.

Kapittel 5. Retthjelpsordningen:

Familier skal kunne kontakte advokat etter første melding fra barnevernet, uten å måtte søke til fylkesmannen for dekning.

Barnevernet har advokat fra første stund, så hvorfor skal ikke klientene ?

I de aller fleste saker, kontakter klientene advokat først når barnevernet innstiller for en omsorgovertakelse i fylkesnemda.

Ved at klientene får bruke en advokat fra første stund gjør at alle parter stiller likt i utgangspunktet.

Slik det er nå, kommer klientenes advokat altfor sent inn i sakene, men barnevernet egentlig er ferdig med saken.

Klientene står helt alene i undersøkelses fasen, og dette må ikke tillates.

Ser vi på all ekspertisen som er tilgjengelig for barnevernet i slike saker og klientene har abolutt ingen , er en slik ordning vi har nå , helt umenneskelig.

Når det gjelder høyere salær til kommunenes advokater, lurer vi på hvorfor?

Det finnes gode og dårlige advokater.

Gode advokater som virkelig jobber for sine klienter , skal ikke mistenkeliggjøres for " slett " arbeid av f.eks.fylkesnemda med fratrekk i sitt salær.

Aldri settes det spørsmåltegn ved arbeidet som den kommunale advokat gjør hvorfor ?

Her kunne det kanskje også settes ned et kontrollorgan som også skal vurdere denne sidens arbeid ?.

Kapittel 6. Nedleggelse av Fylkesnemdene.

I årsrapportene fra fylkesnemda i Vest-Agder ser vi at barnevernet får gjennomslag for nesten alle sakene ved behandling her (se vedlegg av rapportene)

Vi ser også i sakspapirene i flere saker at barnevernet saksfremstilling preger sterkt innholdet og vedtaket fra fylkesnemda.

Ser vi på sammensetningen ved behandling av fylkesnemdas fem medlemmer: psykologer, psykiatere (skjeldent brukt) sosionomer, barnevernskonsulenter, jurist og to lekfolk.

Det er kun disse to lekfolkene som ikke er "innhabile"

Det er skjeldent at også disse to har gått mot fagfolkene i avgjørelsesfasen og gjør de det, brukes de skjeldent mer. Har de mot til å si ifra, er det likevel overvekt på stemmer fra det offentlige.

Fylkesledere har som regel ikke erfaring i strafferett (bevisbyrden).

Fylkesnemda er inne i samme spor som tidligere kommunale barnevernemd var i.

De barnevernsakene som vi har fulgt med i som vi har anbefalt brukerne å anke inn for byretten har fylkesnemda fått kritikk fra byretten, alle røverhistoriene som barnevernet kommer med blir ikke tatt til følge p.g.a. dommerne har erfaring fra strafferett.

Ved at fylkesnemdene legges ned øker rettsikkerheten og brukerne får større tro på en rettferdig behandling når en får behandling direkte inn for by- og herredsretten.

Når det gjelder de sakkyndiges rolle i slike saker, må det være et fagetisk krav til denne gruppen at de ikke skal ha få forhåndsopplysninger, før de påbegynner sitt arbeid med familien.

Mange psykologer har selv utalt "at de lett kan bli farget av andres syn" og dette taler for seg.

Det vil bli en rettferdig start for brukerne å vite at utrederen møter dem med "blanke ark".

Dette gir dem også muligheten til å være mere avslappet og åpne, tross denne kunstige/unnormale situasjonen.

Mange foreldre har utalt "at vi ikke skjønner vitsen med en slik utredning, fordi denne psykologen allerede har gjort seg opp en mening om oss".

De sakkyndige uttalelser/rapporter legges vekt på med over 90 % i alle sakene og da vi vet hvilket stort sprik det er i deres egne oppfatninger av det "normale" er dette skremmende.

Alle psykologer/psykiatere må selv testes med jevne mellomrom.

Det kan også her settes ned en kontrollgruppe som tar seg av dette.

Skal denne yrkesgruppen få forsette sin profesjon innefor barnevernsarbeidet, må familiene selv få være med å velge sakkyndige som også de

har tiltro til.

Denne gruppen må heller ikke ha lov til å brukes av begge sider, p.g.a. blandt annet den unødvendige usikkerheten dette påfører klientene m.h.t.

" Hvem jobber denne for, oss eller barnevernet " ?.

Antall timer i utredningsfasen må også økes betraktelig.

Pr. i dag er det mest vanlige antall timer kun 10-12 , dette er alt for lite og ikke forsvarlig.

Kapittel 7.

Punkt 7.4.: Behovet for konfliktdeping i og kunnskap om årsakene til omsorgsovertakelsesaker.

Sit: "Ca.90 pst. av omsorgsovertakelsene skjer på frivillig basis"

Her vil vi sette et stort spørsmåltegn.

Dette fordi i flere saker har sett, at foreldrene blir tilbudt såkalt frivillig tvang

Eks: " Hvis du ikke underskriver på frivillig omsorgsovertakelse, tar vi i alle fall barna fra deg" sier saksbehandleren. På denne måten blir omsorgsovertakelsen registrert som frivillig omsorgsovertakelse i statistikken, og dette kan de dokumentere ovenfor departement, presse osv.

I andre saker er foreldre, mest mor, psykisk nedbrutt og innlagt på psykiatrisk avd. Her møter saksbehandleren opp og får overtalt mor til å underskrive en frivillig omsorgsovertakelse " fordi du er nå ikke istand til å ta vare på barna dine " , men vi skal hjelpe deg og barna , så når du er utskrevet og dette gjør de uten å informere faren til barna som er hjemme.

At mor så har vært innlagt på psykiatrisk avd., brukes nå mot henne i kampen om å få barna tilbake.

Mor refererer så til hvilket alternativ og hva som ble sagt henne på sykehuset av saksbehandler , men alt tilbakevises av dem ,fordi " mor har jo vært innlagt på psykiatrisk avd. "

Hva som skjer under slike møter , og hva som blir sagt er aldri undersøkt .

Den eneste måten en såkalt frivillig omsorgsovertakelse kan belyses, er kun gjennom hendelsesforløpet som foreldre forteller .Saksbehandlerene vil nesten aldri innrømme noe, dette er en kjennsgjerning.

Alle møter mellom brukerne i en omsorgsovertakelse bør bli tatt opp på bånd, For det brukes så mye tid på hvem har sagt hva, og det vil øke rettssikkerheten for brukeren.

Punkt 8.2. behovet for klageinstans.

Vi har flere eksempler på at når foreldre klager eller forsøker å ta opp forskjellige problemer med f.eks. besøksordningen eller forhold for barna deres i fosterhjemmet, resulterer dette i at foreldre og barna besøksrett blir innskrenket. Her tar saksbehandleren kontakt med fosterforeldre og forteller at foreldre vil ha utvidet besøksordning, noe som regel fosterforeldre sier nei til og de truer med at de vil si opp barna viss foreldrene får utvidet besøksordning, for de vil ikke ha biologiske foreldre rennene på døra.

Samme gjelder hvis forelderene har problemer og tar dette opp med saksbehandleren da blir de stemplet som " lite samarbeidsvillige" og den fra før vanskelige situasjonen forverres betraktelig m.h.t. samarbeidet mellom partene.

Et godt samarbeid mellom disse, er helt avgjørende i slike saker.

Saksbehandleren har lite forståelse for at foreldre har en annen oppførsel / mening enn de selv har/mener.

Punkt 8.4. behovet for et aktivt tilsyn.

Det er absolutt nødvendig med et tilsynorgan som kan undersøke feil/mangler ved saksbehandlingen.

I noen saker innrømmer saksbehandler at han/hun "Har feilvurdert eller mistolket f.eks. en legerapport , men at saken må gå videre"

Noen ganger tro vi at saksbehandler spekulerer i at de har gjort grove saksbehandlingsfeil , for målet til saksbehandlerene er som oftes å vinne å få rett.

Når så saken går videre ,blir en slik innrømmelse fort glemt i den store sammenheng.

I en sak vi har anbefalte saksbehandleren fosterforeldrene å bytte navn på fostrebarnet, barnet ble plassert på sperret adresse.

Barnet var ~~da~~ tre mnd. og blir i år fire år.

Mor har ikke sett sitt barn fordi barnevernet har ment at dette var til barnets beste. Barns beste blir ofte brukt, men er det til barns beste eller til saksbehandlerens beste eller til fosterforeldres beste ?

Vi har innsynsrett i saksdokumentene og der fremkommer det klart at det er synset på sperret adresse .

Når det gjelder navnebytte , står det også at dette var for å beskytte barnet. Det står ikke for hvem og for hva , saken er mangelfull m.h.t. dokumentasjon og begrunnelse for fattet vedtak.

Etter loven er det kun foreldrene eller barnet, når det er gammelt nok , som kan foreta navneendring (Navneloven).

Vi har tatt dette opp med departementet, men kommer ingen vei.

Dette er å frata barnet en del av sin identitet og sin arv, noe som må ses alvorlig på.

Navnet brukes i daglig tale , men er ikke registert i folkeregisteret.

Det viser seg at dette ikke er enkelte stående tilfelle , men at det er blitt foretatt navneendringer på mange barn.

Departementet mente dette var fylkesmannens ansvar. (se vedlegg).

Pr. i dag finnes det ingen lov som beskytter barna mot saksbehandleres urett og uforstand ved å kunne foreta en slik navneendring.

Formålet ved en fosterhjems plassering er å sette foreldrene i stand til å selv å kunne ha omsorgen for sine barn og ment å være en midlertidig løsning.

Ved at saksbehandleren foreslår navneendring , har denne da allerede bestemt at dette barnet skal forbli borte fra biologiske foreldre for alltid.

Her i disse sakene , har saksbehandleren tatt loven i egne hender. Barnevernet har klart avsluttet disse sakene, der da fordi navnebytte vil umuliggjøre eventuelle besøk og få store vanskeligheter med å få biologiske foreldre til å akseptere dette.

I denne ene saken ,har barnevernet og fosterforeldrene etter fire år, åpnet for at moren nå skal få treffe sitt barn.

Vi hadde i forkant skrevet et kort resymè av saken og sendt dette til fylkesmannen, som igjen henvente seg til barnevernskontoret .

I disse sakene har ikke foreldrene selv vært klar over navnebytte, før saken kom opp i fylkesnemda.

Aldri i slike saker, har noen saksbehandlere måtte stå til ansvar for sine feil. Det er ofte stadig skifte av flere saksbehandlere i en sak, og dette gjør det naturligvis svært vanskelig , for begge parter.

Vi kunne forvente , at selv om den aktuelle saksbehandleren har sluttet, Skal denne stå til ansvar.

Her kunne vi tenke oss et fagetisk råd på lik linje som helsepersonnel, hvor en kunne klage inn saksbehandlerene, samt et landsomfattende register over dem som er svartelistet. Det må også innføres etiske og moralske retningslinjer innenfor barnevernet .

Punkt 9.5. FN's krav til den utredende myndighet i barnevernsaker.

Når det gjelder atskillelse av biologiske foreldre og barn, blir det også her brukt mye syensing.

Blir dette tatt opp, er det nok at saksbehandleren sier " at de gjorde dette til barnets beste".

Barnets beste er nå blitt et ordtak hvor disse skjuler seg bak, fordi ingen kan stilles til ansvar så lenge det ble gjort i en god hensikt.

Det må ikke være saksbehandleren som skal avgjøre dette alvorlige spørsmålet.

Her må det også inn nye retningslinjer som stiller høye krav til å kunne utelate besøksretten til biologiske foreldre.

Våres påstand er: At norsk barnevernslovgiving, behandling av vanskeligstilte familier strider i mot den europeiske menneskerettighetskonvensjonen.

Forslag til omorganisering av barnevernet.

I de fleste sakene som barnevernet behandler, har de fått melding fra barnehage, helsestasjon, skole, osv.

Slår en barnevern, helse og sosial, kultur, skoleetatene sammen slik at det blir tverrfaglige, med utgangspunktet i å hjelpe vanskeligstilte familier. Her blir det også en bedre utnyttelse av ressursene.

Saksbehandlingen tar PP tjensten seg i den enkelte kommunen. For som regel ringer barnevernets saksbehandlere til PP tjensten for å få sakkyndig råd, sakkyndige rapporter.

Rettsapparatet tar seg av det som fylkesnemdene har til behandling av saker. Slik at første ledd blir behandling i by-herredsrett . Her har vi god erfaring og brukerne får en rettferdig behandling, brukerne har tillit til rettsapparatet. Her må selvfølgelig rettsapparatet styrkes.

Her vil vi anbefale at Fremskrittspartiet tar kontakt med den Tyske Ambassade (Tidligere Vest- Tyskland) og ser på den Tyske modellen når det gjelder domstol og barnevern jeg tro dette kunne passe inn i Norge.

Skulle det være noen spørsmål om ovenfornevnte kommentarer , er vi behjelpelig med det, så enten ring 381-80306, og der treffer de Tove, eller ring 380-13739, og treffer de Einar.

Med vennlig hilsen

Einar. Asbjørnsen

Leder

Tove. Jensen

Nestleder.